

Leeds och Wakefield 20-23 feb 2025

Med anledning av att biskop Ulrica utnämnts till "Honorary Ecumenical Canon" av biskop Nick Baines gjordes en resa till vänstiftet Leeds i Church of England. Med på resan förutom biskop Ulrica var Martin Wikman, Maria Classon, Lena Linde och Gudrun Norrfjärd, samt Ulricas make Erik Isaksson.

Syftet med resan var vidare att återknyta vänstiftskontakterna. Besök åt båda håll har varit planerade sedan innan pandemin men inte blivit av. Biskop Nick och hans fru Linda var dock med i Uppsala vid Ulricas biskopsvigning.

Här följer en sammanfattande rapport av besöket.

Torsdag 20 feb

Efter ankomst till Wakefield, via Leeds-Bradford flygplats, blev vi mottagna av Simon Cowling som är Dean (prost) i Wakefield Cathedral. Kaffe, introduktion och sedan en **guidning i katedralen**. Richard York gav oss en inlevelsefull guidning. På 1100-talet var här en saxisk plats för tillbedjan, då endast solida väggar, inga fönster. Genom århundradena har till- och ombyggnationer gjorts. 1888 blev kyrkan en katedral och byggdes ut. 1905 tillkom St Marks kapellet, George Gilbert Scott var arkitekten bakom. 2011 gjordes en stor

renovering och kyrkbänkarna byttes ut mot lösa stolar. Givetvis fanns många åsikter åt alla håll när detta gjordes, idag verkar de allra flesta var mycket glada över det ljusa och användbara kyrkorummet.

Vi fick också se en ljusbärare som var en gåva från Skara stift till katedralen 2012.

Vi åt lunch i the Chapter House, en våning ner i katedralen, då mötte vi också Dean Simons assistent och office manager Bev Howes samt Kathryn Goldsmith, Canon precentor och Erik Peeters, residentiary Canon (de två sistnämnda alltså präster i katedralen). Efter lunch besökte vi **Wakefields borgmästare (Mayor) Darren i the Town Hall**. Borgmästaren byts ut varje år och är kungens representant i distriktet, en ceremoniell funktion. Varje borgmästare väljer också ett välgörenhetsändamål som hen samlar in pengar till under året. Wakefield blev ett eget distrikt 1974. Här bor ca 350 000 personer fördelade i ett 10-tal städer och ett 30-tal mindre byar. Wakefield fick sina stadsprivilegier 1848. Vi fick också en rundvandring i the Town Hall, en byggnad med många imponerande rum.

Middag åt vi i the Chapter House i katedralen.

Fredag 21 feb

Morgonmässa i katedralen kl. 8.15, vilket de har varje morgon. Deltagarskaran bestod av oss, tillsammans med Kathryn och Simon. Ganska ofta är prästerna de enda som är på plats, likväl firas mässan, och gudstjänst- och bönelivet upprätthålls.

Därefter en kort bilresa tillsammans med Simon och Erik till **St Catherine's Church**. Där fick vi möta Lisa Grant (anställd) och Tim (volontär) som båda jobbar med "The emergency food store" som församlingen driver. Församlingen har ett stort diakonalt arbete, som vi förstod pågått sedan den tidigare kyrkan brann ner och den nuvarande kyrkan byggdes för 30 år sedan. Förutom matbistånd jobbar församlingen bl.a. också med dagliga aktiviteter för äldre och har "mental health groups", kamratstödjande samtalsgrupper.

Mest fick vi höra om "the emergency food store". De har övergått från att vara en "food bank" med färdigpackade matkassar som delas ut till att ha upprättat en affär där den behövande själv väljer sina varor. Upplägget är att en betalar 5 pound/vecka och har då möjlighet att komma till affären när det är öppet på tisdagar och fredagar. Verksamheten bygger på engagerade och ansvarstagande volontärer som var och en har sina tydliga uppdrag. Vi mötte två herrar som skötte lagret och höll koll på att matvarorna förbrukas i rätt ordning sett till bäst-föredatum. Av dem fick vi också höra att de fungerar som en hubb för andra församlingar/organisationer som jobbar med matbistånd, då det får så mycket varor. Vi mötte en

kvinnor som hade hand om själva butiken, och Tim (tidigare rektor) som hade ett mer övergripande ansvar. Förutom mat kan besökarna få hjälp och stöd med sociala kontakter, samtal, rådgivning och vidarekoppling för stöd t.ex. gällande boende, skulder mm.

Andra organisationer och myndigheter rekommenderar personer i behov av hjälp och stöd att komma till St Catherine's. De försöker vara flexibla att möta upp t.ex. med matbistånd även utanför öppettider.

Vi fick höra att St Catherine's har en väntelista på personer som vill vara volontärer hos dem. Detta är inget som är vanligt förekommande i kyrkorna, men St Catherine's verksamhet är så väletablerad och väl ansedd. De verkar som att de flesta volontärerna har någon form av kyrklig koppling (inte nödvändigtvis så stark), men det är inte alls självklart att det finns någon annan koppling till just denna församling. På Lisa Grant förstod vi att hon gärna skulle se en närmare koppling mellan församlingens gudstjänstliv och den diakonala verksamheten, något som inte är helt enkelt att få till.

På frågan om deras största utmaning fick vi svaret att det är finansiering som är det svåraste och mest tidskrävande. Verksamheten bygger helt på gåvor och projektmedel av olika slag. Vanligt

med treåriga projektpengar. En stor utmaning är att alla finansiärer vill att det ska vara en ny verksamhet, få vill finansiera en löpande verksamhet hur välfungerande och behövd den än är.

Från St Catherine's åkte vi vidare med Simon och Erik till **stiftskansliet i Leeds**. Där mötte vi upp Ulricas Erik som kom med ett senare flyg. Vi blev välkomnade av biskop Nick och Diocesan secretary (direktor) Jonathan Wood. Efter kort välkommen och introduktion av biskop Nick fick vi möta Caroline Pinchbeck som har rollen som "rural ministry enabler". Hon jobbar i början av ett treårigt projekt som handlar om att hitta goda vägar för att vara en livaktig och relevant kyrka på landsbygden. Caroline jobbar 50 % med detta uppdrag. Arbetet sker i den norra delen av stiftet, Ripon, som i stor utsträckning är just landsbygd.

Caroline beskriver tre tydliga delar som hon arbetar med:

- Kommunikation, mellan församling och lokalsamhälle (kan vara något så enkelt som att ställa ut en synlig skylt som säger "Välkommen, kyrkan är öppen!")
- Gemenskapsbygge/samhällsbygge (building community)
- Arbete med barn och familj

Caroline menar att de mer och mer rör sig ifrån samfundstänkande på landsbygden, och istället mer och mer jobbar ekumeniskt kring "hur kan vi vara en kristen gemenskap?"

Vi fick höra om en särskild komplexitet gällande skolor på landsbygden, Leeds stift har 237 skolor i sin regi (av ca 1000 totalt i stiftet), i första hand primary schools, men inte bara. Skolorna drivs med statliga medel. På landsbygden kan det vara så att underlaget av elever är så lågt att staten drar in finansieringen och skolan tvingas stänga. När detta händer tillfaller skolbyggnaden kyrkan, som då kan sälja byggnaden och få inkomst. Detta gör i vissa fall att människorna som bor på platsen tittar snett på kyrkan och drar slutsatsen att kyrkan vill lägga ner skolan för att själv tjäna pengar.

Caroline visade på ett antal böcker relevanta för hennes arbete. Blad flera titlar nämndes "How village churches thrive", som består av ett antal fallstudier. Den gavs ut av kyrkan nationellt för ett par år sedan och Caroline har använt den mycket i lokala församlingssammanhang. Vidare pekar hon på en bok av Steve Aisthorpe, "The invisible church", som pekar på att det i vårt sekulariserade samhälle är väldigt många som kopplat bort sig från kyrkan, men att det ändå i själva verket är många fler än vi tror som faktiskt har en koppling, den osynliga delen av isberget under ytan.

Av de totalt 42 stiftet i Church of England är det åtta som har någon form av landsbygdsstrategi. En av sakerna som Caroline arbetar med är också att få till en samverkan och ett lärande mellan dessa stift. Det finns nu en början till ett nätverk.

Efter en gemensam lunch på kansliet fick vi först en övergripande presentation av Jonathan Wood kring hur stiftskansliet arbetar organisatoriskt för att stötta församlingarna i deras uppdrag. Stiftets ledord är "Living, loving, learning" och vidare "Confident Christians, Growing Churches, Transforming Communities". Stiftet har ca 2,7 miljoner invånare. Stiftet är indelat i fem delar med varsin "area bishop". Sammanlagt finns tre katedraler: Wakefield, Bradford och Ripon. Sammanlagt 440 församlingar (parishes), 310 präster och kaplaner (clergy and curates) och 380 byggnader. Sammantaget 32 000 personer i gudstjänstfirande gemenskaper.

Den seniora ledningen av kansliet består av åtta avdelningschefer som är underställda Jonathan som alltså är Diocesan secretary/CEO. Avdelningarna är följande: Safeguarding (vilken har växt mycket senaste tiden pga vad som händer i kyrkan), Education, Business planning & Property, Finance (CFO), Communications, Ministry and formation, People and engagement samt Mission and revitalisation.

Jonathan beskrev hur de gjort en kartläggning av alla församlingar utifrån parametrarna "mission and discipleship" och "financial sustainability". Utifrån dessa har de placerat församlingarna i en av fyra kvadranter utifrån om den aktuella församlingen ligger bättre eller sämre till på respektive parameter. Församlingar som låg lågt på båda parametrarna vill stiftet hitta sätt att stödja genom att "revitalise". De som låg högt på "mission & discipleship" men lågt på den finansiella parametern vill stiftet "resource". Församlingar som låg lågt på "mission & discipleship" men högt på finansiella parametern vill stiftet "review". Församlingar som låg högt på båda parametrarna vill stiftet "release". I kartläggningen fann de att 155 församlingar hamnade i "release", 144 i "review", 82 i "resource" och 166 i "revitalise". För genomförande av kartläggningen och uppföljande statistik har de sökt nationella medel.

Efter denna dragning fick vi lyssna till Ben Walker som är projektledare för "[Barnabas](#)" som syftar till att stödja församlingarna utifrån deras behov för bli livaktiga. Barnabas är i sitt första av tre år. Ben beskrev sju huvudsakliga typer av stöd som projektet arbetar med:

- Byggnadsstöd (building support)
- Styrning (governance, t.ex. en mkt populär on-line policy-bank)
- Förvaltning (stewardship)
- Ledarskapsutveckling för präster (peer support)
- Missionell ledarskapsutveckling ("missional leadership development, clergy and lay people together)
- Församlingsplantering
- Strategisk ympning för revitalisering (strategical grafting)

Av dessa sju pekade Ben ut byggnadsstöd, styrning och ledarskapsutveckling för präster som särskilt lyckade och efterfrågade hittills. I sitt arbete med församlingarna berättade han om att det ofta handlar om hjälpa till att byta perspektiv, att det är vanligt att fokusera på problem och murar snarare än det som fungerar väl. Samt att det ofta kan vara svårt att bestämma sig för att sluta göra något, i syfte att frigöra resurser för fokuserade/andra insatser.

Efter besöket på stiftskansliet följde vårt biskopspår med biskop Nick för att vara med honom och hans fru Linda till söndag morgon. Övriga Skara-stiftare åkte tillbaka till Wakefield. Under

eftermiddagen fanns möjlighet att utforska den årliga rabarberfestivalen som gick av stapeln just denna helg. På kvällen åt vi middag i prostgården, hemma hos Simon och hans fru Anne. De två katedralsprästerna Erik och Kathryn var också med. David och Alison Dean, ett par som är mycket engagerade i katedralsförsamlingen var också medbjudna. Alison pratar en del svenska då hon studerat både tyska och svenska tidigare i livet.

Lördag 22 feb

Lördag morgon deltog vi i morgonbön i katedralen innan vi åkte till klostret **Community of the Resurrection i Mirfield**, tillsammans med Simon och Kathryn. Klostret grundades 1898, det har just nu 14 bröder. I anslutning till klostret finns också ett teologiskt seminarium, där bl.a. Kathryn fått sin utbildning. Vi kom lagom till middagsbönen som vi deltog i, därefter åt vi lunch tillsammans med bröderna. Efter lunch fick vi samtala med några av bröderna över en kopp kaffe. Fader Oswin, deras prior,

broder George och broder Charlie. Johan Garde, präst i Svenska kyrkan i Mjölby, råkade vara där för en helgvisit och deltog också i vårt samtal. Klostret har ett nätverk över landet samt särskilda kopplingar till Sydafrika Johannesburg med projekt som de samlar in pengar till. Vi hade ett mycket fint samtal om aktuellt läge och eventuella tecken på hopp. Broder George, som varit med länge, uttryckte om sin kyrka att "the church is in a depression", detta utifrån nuvarande läge med stort fokus på sexskandaler kopplade till kyrkans ledning. Mitt i detta mycket viktigt med ekumeniska kontakter och vänskap. Som tack för besöket överlämnade vi en ljusstake inspirerad från den funnen i Kata gård, vilket uppskattades mycket.

På kvällen åt vi middag tillsammans med Simon och hans fru Anne på en italiensk restaurang.

Söndag 23 feb

Kl. 10 började den **högtidliga gudstjänsten** då **biskop Ulrica installerades som "Honorary Ecuemnical Canon" i Wakefield Cathedral**. Biskop Nick ledde gudstjänsten, predikade och celebrerade. Simon, som alltså är Dean of the Cathedral, var den som installerade biskop Ulrica. Högtidliga välkomnanden hölls förutom av biskop Nick och Dean Simon också av Lord

Lieutenant Ed Anderson av West Yorkshire, som alltså är kungens representant. Därtill ett välkomsttal på svenska av Alison Dean. Efter gudstjänsten var det mingel och samtal i katedralen, med festlig och varm atmosfär.

Innan avfärd till flygplatsen åt vi typisk engelsk lunch med Yorkshire pudding tillsammans med biskop Nick, Simon och Anne samt Canon Erik, som kom med istället för Linda Baines som tyvärr var sjuk.

Några sammanfattande kommentarer efter samtal lördag eftermiddag

Gällande katedralen: Så välkomnande! Roligt att se hur kyrkorummet används, många saker på gång samtidigt, lite som folks vardagsrum. (1500 personer hade varit i katedralen under lördagens rabarberfestival.) The chapter room på undervåningen.

Utifrån besöket i St Catherine's hade vi ett samtal om idealitet/volontärskap/lärjungaskap. De använder begreppen "Lay people" och "Volunteers". Känsla av att vårt idealitetsbegrepp försöker fånga alltför mycket. Viktigt att ha samtalet igång om vad begreppen står för och hur betydelsen av dem också kan förändras över tid. Kan vi prata mer om kallelse, anrop.

Mötet med stiftskansliet hade mycket intressant innehåll. Både vad gäller organisering och hur de jobbar med församlingsstöd och utveckling. Spännande om vi kan få följa både Corolines arbete med rural ministry – vad har hänt om två år? – och även Barnabas-projektet. Vi pratade om en längtan efter att få möjlighet att från stiftsorganisationens håll göra mer riktade insatser utifrån hur behoven ser ut i församlingarna.

För vänstiftrelationen i stort blir det viktigt att följa upp relationen snart, särskilt då både Dean Simon och biskop Nick går i pension under året. Dean Simon nu i sommar, biskop Nick sannolikt i höst någon gång. Det hade varit bra om vi kunde få en kontaktperson också på stiftskansliet. Fint och bra om vi i vårt sammanhang skulle kunna skapa en grupp med särskilt intresse och ansvar för vänrelationen.